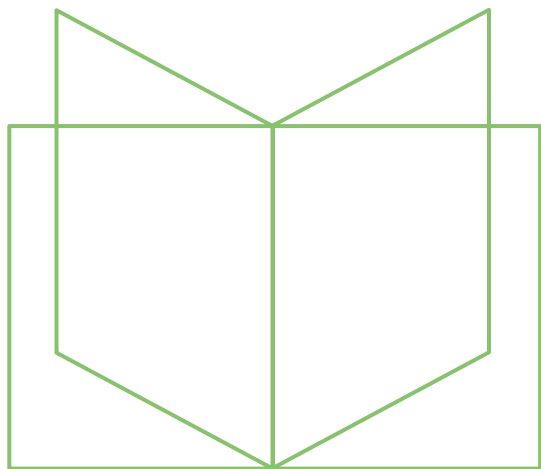
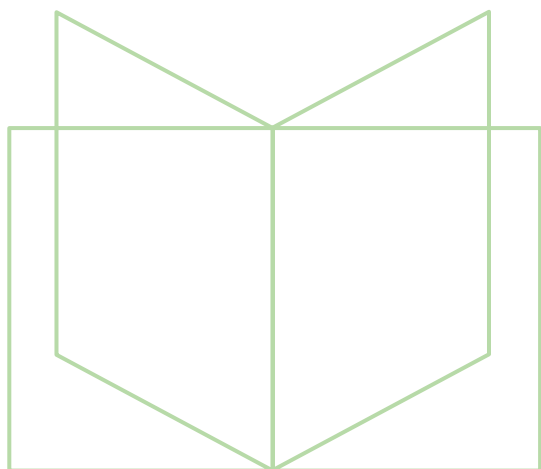

Clubs de Lectura Fàcil **Manual de bones pràctiques**

Clubs de Lectura Fàcil Manual de bones pràctiques

Piñar, Alba, autor

Clubs de lectura fàcil: manual de bones pràctiques

I. Serra, Elisabet, autor II. Vidal, Laia (Vidal Serrano), autor III. Burin, Luciana, autor IV. Catalunya.

Generalitat. V. Biblioteques Públiques de Catalunya. VI. Títol VII. Títol: Manual de bones pràctiques

1. Clubs de lectura – Catalunya – Manuals, guies, etc. 2. Lectura fàcil – Catalunya – Manuals, guies, etc.

3. Lectura – Animació – Catalunya – Manuals, guies, etc.

028:061.2(460.23)(035)

28.1(460.23)(035)

28.6(460.23)(035)

Podeu consultar el text de la llicència de cessió de drets d'autor
a: <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.ca>

Barcelona, setembre de 2025

Dipòsit legal: B 19335–2025

Redacció: Alba Piñar, Elisabet Serra i Laia Vidal (Associació Lectura Fàcil)
Luciana Burin (Dincat)

Fotografia: Judit Castells (Associació Lectura Fàcil)

Disseny: Carla de la Torre López

Maquetació: Carme Guiral

Amb el suport de la Direcció General de Promoció Cultural i Biblioteques
del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Amb el suport tècnic de l'Entitat Autònoma del Diari Oficial i de Publicacions.

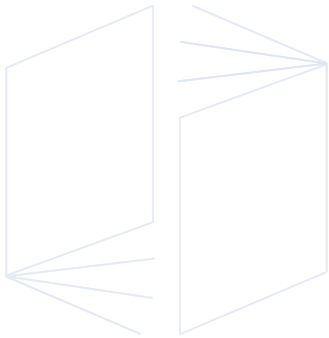
Agraïments:

Associació Centre Higiene Mental Les Corts, Associació TraCE, Biblioteca Joan Miró,
Biblioteca Marcel·lí Domingo, Biblioteca Montserrat Abelló, Biblioteca Municipal de Manlleu,
Biblioteca Salvador Vives Casajuana, Centre de dia Josep Roqué i Castell,
Centre de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre, Escola Matilde Orduña,
Escola de Vida Montserrat, Fundació AMPANS, Institut Menéndez y Pelayo,
Plena inclusión Comunidad Valenciana.

Amb la col·laboració de:

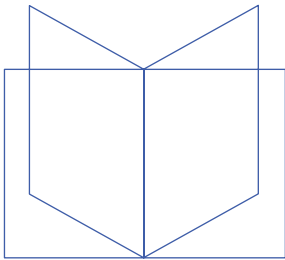

	Taula de continguts
INTRODUCCIÓ / 5	
LA LECTURA FÀCIL / 9	● Què és la Lectura Fàcil? 10
	● A qui s'adreça la Lectura Fàcil? 11
	● Per què necessitem la Lectura Fàcil? 12
	● Com és un llibre de Lectura Fàcil? 13
	● Com puc saber si un llibre és de Lectura Fàcil? 14
EL CATÀLEG DE LECTURA FÀCIL / 15	● Catàleg únic amb el segell LF 16
	● Infantil 17
	● Juvenil i adult 18
ELS CLUBS / 19	● Què és un club de Lectura Fàcil? 20
	● Qui són els destinataris? 21
	● Quins beneficis té? 22
	● Qui pot organitzar un club de Lectura Fàcil? 23
	

PAUTES GENERALS DELS CLUBS DE LECTURA FÀCIL / 25	● Les persones lectores	26
	● L'espai i la durada	29
	● Els llibres	32
	● El dinamitzador o la dinamitzadora	36
	● Les sessions d'un club de Lectura Fàcil	38
	● Recursos	42
	● Més enllà de la lectura	44
	● Creem un club de Lectura Fàcil, pas a pas	46
EXPERIÈNCIES DELS CLUBS DE LECTURA FÀCIL / 49	● Club de Lectura Fàcil del Centre de dia Josep Roqué i Castell	50
	● Club de Lectura Fàcil de la Fundació AMPANS	56
	● Club de Lectura Fàcil de l'Associació TraCE	61
	● Club de Lectura Fàcil de l'Associació CHM Les Corts	65
	● Club de Lectura Fàcil del Centre de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre	70
	● Clubs de Lectura Fàcil als centres educatius i a les biblioteques escolars	74

«El temps per llegir, igual que el temps per estimar,
dilata el temps de viure.»

Daniel Pennac

INTRODUCCIÓ

La lectura és tant un plaer com una eina fonamental per entendre el món que ens envolta.

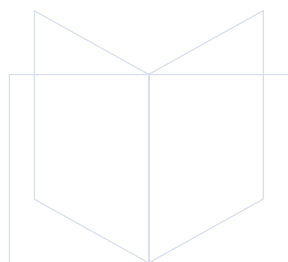
Per aquest motiu, es reconeix com un dret bàsic en els principals textos legals universals i en les normatives específiques de cada país.

Hi ha persones que, per diferents causes i circumstàncies, es veuen privades de l'accés a la lectura. Es calcula que aproximadament un 30% de la població té dificultats per accedir-hi; de vegades, per causes permanents, i, d'altres, transitòries. En qualsevol cas, la Lectura Fàcil (LF) ha demostrat ser una eina excel·lent per despertar l'interès lector, per estimular les habilitats comunicatives i per oferir la possibilitat de dur a terme una activitat que contribueix a la socialització i a la comprensió del món.

Perquè les persones amb dificultats lectores adquireixin l'hàbit lector es requereixen moltes complicitats: la família, les institucions i les entitats en són prioritàries. Cal generar un entorn estimulante perquè la lectura esdevingui una eina transformadora. I en aquesta fita tots hi hem d'estar involucrats.

Aquest manual té com a objectiu oferir unes pautes útils per dinamitzar la Lectura Fàcil. Ha de servir, a la vegada, d'eina i de motivació per als professionals dels diferents àmbits que vulguin crear clubs de Lectura Fàcil per a persones que, per alguna circumstància, tenen dificultats per llegir i per comprendre els textos.

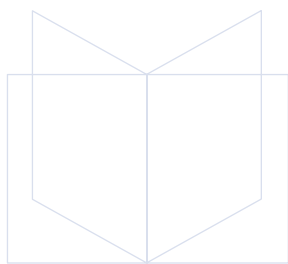
La figura del dinamitzador o la dinamitzadora esdevé clau en aquesta activitat i voldríem oferir orientacions bàsiques per a qui vulgui iniciar aquesta tasca.

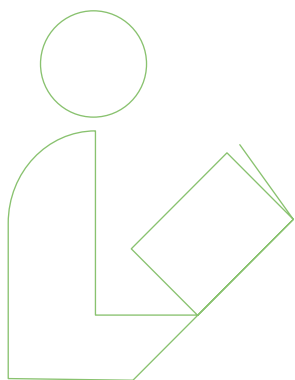

El 18 de juliol del 2023 es va aprovar el Pla nacional del llibre i la lectura que recull la mesura 33 «Impuls de l'edició i el consum de lectures adaptades a les directrius de Lectura Fàcil». Per tal de desplegar-la, l'abril del 2025 es va constituir una taula tècnica de treball.

En aquesta taula de treball hi participen: l'Associació Lectura Fàcil, Dincat, l'Institut Català de les Empreses Culturals (ICEC) i el Servei de Biblioteques del Departament de Cultura. Una de les accions acordades per la taula és l'edició d'un manual de bones pràctiques de clubs de Lectura Fàcil.

Esperem que aquest document us sigui d'utilitat per crear i dinamitzar els vostres clubs de Lectura Fàcil.

LA LECTURA FÀCIL

Què és la Lectura Fàcil?

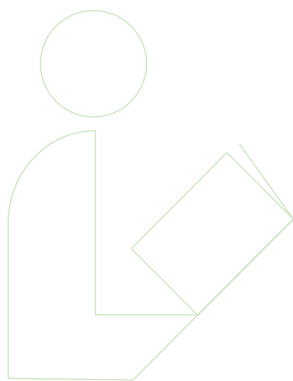
La Lectura Fàcil és una manera clara i accessible de redactar textos per tal que siguin fàcils de llegir i entendre per a tothom, especialment per a les persones amb dificultats lectores.

La Lectura Fàcil s'aplica a llibres, documents administratius, pàgines web, lleis, etcètera, i implica un tractament específic del llenguatge, el contingut i la forma.

Algunes de les característiques de la Lectura Fàcil són les següents:

- **Llenguatge clar i senzill:** les frases són curtes i les paraules fàcils d'entendre.
- **Estructura clara:** la informació es presenta de manera organitzada i amb un ordre natural de les frases: subjecte, verb i complements.
- **Suport visual:** s'utilitzen imatges i altres elements, com ara pictogrames, icones, preguntes i respostes, per facilitar la comprensió.
- **Disseny accessible:** es té en compte la tipografia, l'espaiat, el contrast i altres elements per facilitar la lectura.

Els textos de Lectura Fàcil segueixen les directrius internacionals de la Federació Internacional d'Associacions i Institucions Bibliotecàries (IFLA, per la sigla en anglès), d'Inclusion Europe, l'associació europea de persones amb discapacitat intel·lectual i les seves famílies, i les pautes establertes per la norma UNE 153101 de Lectura Fàcil.

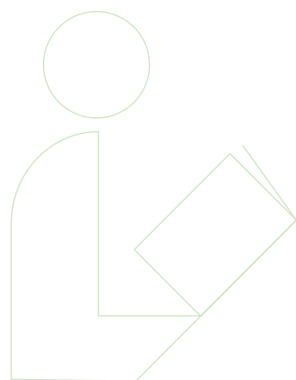
A qui s'adreça la Lectura Fàcil?

La Lectura Fàcil és útil per a tothom, però està especialment destinada a aquelles persones que tenen dificultats lectores.

Aquestes dificultats poden ser de dos tipus:

01 Transitòries. És el cas de persones nouvingudes, persones amb una incorporació tardana a la lectura o amb una escolarització deficient, o persones que es recuperen d'un accident o d'una malaltia que els ha afectat el sistema cognitiu.

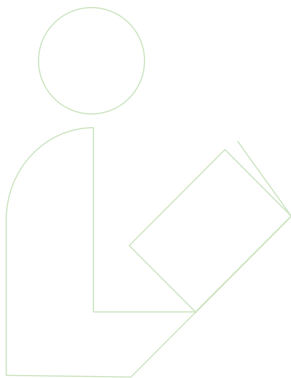
02 Permanents. És el cas de persones grans amb un cert grau de senilitat, persones amb un trastorn de l'aprenentatge o amb discapacitat intel·lectual o sensorial.

Per què necessitem la Lectura Fàcil?

La Lectura Fàcil és necessària perquè:

- L'accés a lectura i a la informació és un dret fonamental reconegut a la Declaració Universal dels Drets Humans.
- El dret d'accés a la informació en format Lectura Fàcil està reconegut per la Llei d'accessibilitat aprovada pel Parlament de Catalunya el 2014.
- És una mesura d'accessibilitat cognitiva, i l'accessibilitat és un dret reconegut en l'article 9 de la Convenció sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat de les Nacions Unides.
- Més del 30 % de la població té dificultats lectores.
- Llegir és un plaer que permet compartir idees, pensaments i experiències.

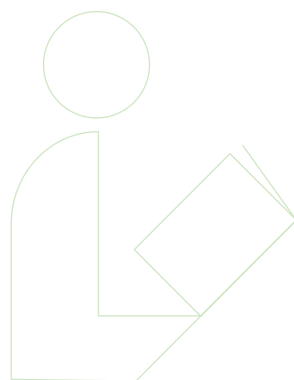
Com és un llibre de Lectura Fàcil?

Els llibres de Lectura Fàcil són diferents de la resta pel que fa al llenguatge, al contingut i a la forma. No es tracta de resums de l'obra, sinó d'adaptacions fidels fetes per professionals de la comunicació clara i l'accessibilitat cognitiva.

Es caracteritzen perquè en aquests llibres es fa servir un llenguatge senzill i digne que conserva l'estètica pròpia de les obres literàries, però que evita les metàfores, i el llenguatge abstracte i simbòlic.

Les històries es narren de manera lògica i cronològica per evitar confusions, les frases són curtes amb una única idea principal, i s'eviten les frases subordinades.

S'acompanyen d'il·lustracions que complementen el text, i tenen un disseny clar i net, amb un interlineat ampli, una tipografia facilitadora i el text justificat només a l'esquerra.

Frases curtes

Llenguatge clar i senzill

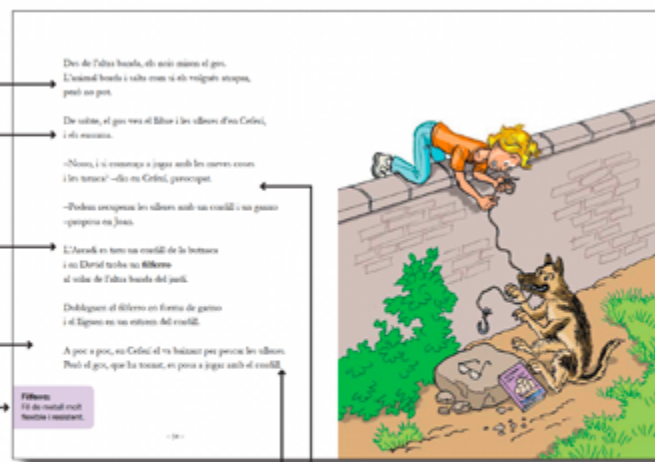
Ordre natural de les frases: subjecte, verb i complements

Marges amples

Glossari amb les paraules menys conegudes

Totes les pàgines acaben en un punt

Text en bandera i separat en paràgrafs curts

Imatges descriptives

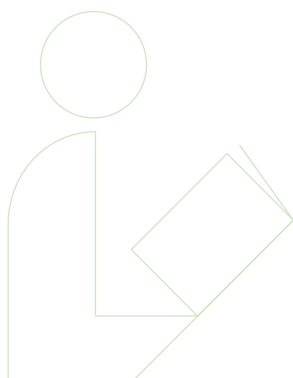
Com puc saber si un llibre és de Lectura Fàcil?

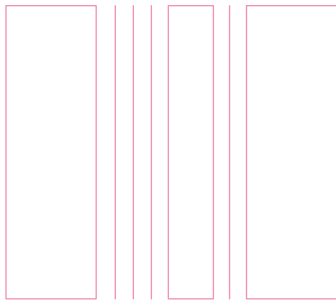
Els llibres de Lectura Fàcil s'identifiquen amb el segell LF a la contracoberta i a la pàgina de crèdits.

Aquest segell garanteix que el llibre segueix les pautes de Lectura Fàcil, perquè la lectura sigui accessible, i que ha estat validat per professionals de l'Associació Lectura Fàcil.

El logotip d'Inclusion Europe també identifica els llibres de Lectura Fàcil quan han estat validats per persones amb dificultats de comprensió lectora.

EL CATÀLEG DE LECTURA FÀCIL

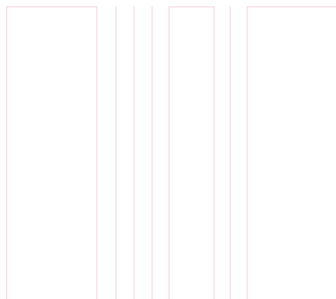
Catàleg únic amb el segell LF

Els llibres validats amb el segell LF formen part d'un catàleg únic, promogut per l'Associació Lectura Fàcil.

Aquest catàleg reuneix una àmplia selecció de títols en diversos idiomes (català, castellà, aranès, eusquera, gallec i anglès), publicats per diferents editorials i entitats.

Els llibres del catàleg comprenen diversitat de gèneres: novel·les, llibres de coneixements, biografies, articles periodístics, relats breus, contes infantils i, fins i tot, còmics, poesia i teatre.

Com que cada lector té els seus gustos i el seu ritme, i cada llibre té el seu moment, es fa difícil classificar els llibres per edats. Per això, proposem una classificació més àmplia: títols infantils i títols juvenils-adults.

Infantil

La secció infantil del catàleg de Lectura Fàcil disposa de llibres a partir d'un cert nivell lector, perquè en les primeres fases de l'adquisició de la lectoescriptura potser encara no s'han detectat les dificultats lectores.

Tot i que no es tracta de llibres per aprendre a llegir, les pautes LF permeten que qualsevol infant, tingui dificultats lectores o no, assoleixi velocitat i millori la comprensió lectora.

En el cas dels destinataris de Lectura Fàcil, l'adquisició de les habilitats lectores pot variar i ser més tardana. Tot i que alguns llibres contenen recomanacions per edats, fetes des de l'editorial, són només orientatives i no s'han de seguir al peu de la lletra. Per fer una bona tria dels llibres infantils sempre s'ha de conèixer el nivell lector dels infants a qui van dirigits.

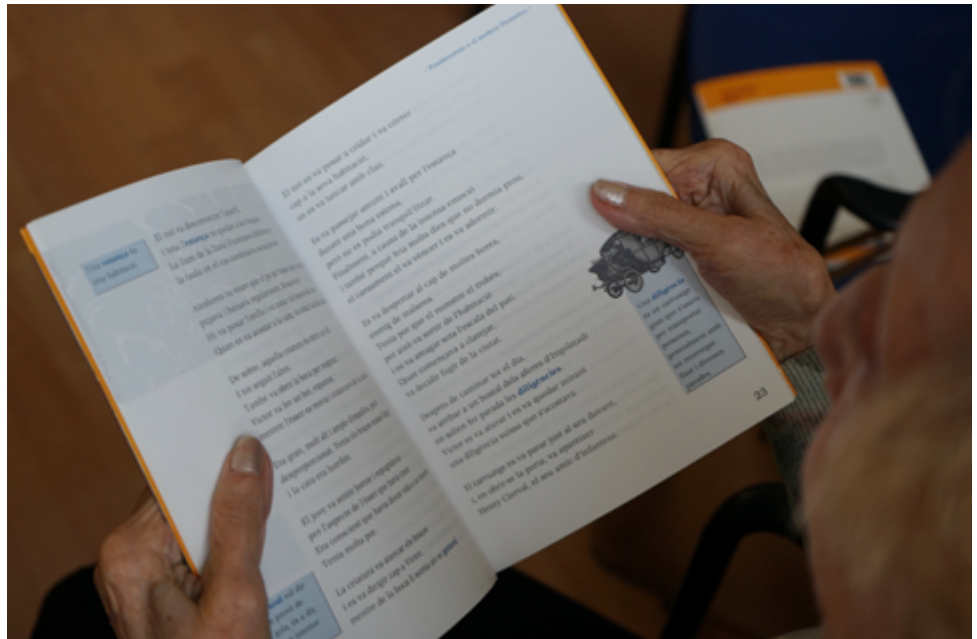
Juvenil i adult

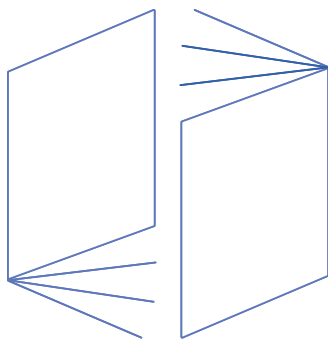
Una gran part del catàleg de Lectura Fàcil es compon d'adaptacions de clàssics de la literatura universal, catalana i espanyola, d'adaptacions d'autors contemporanis i també d'obres escrites directament aplicant les pautes de Lectura Fàcil.

Gràcies a la gran varietat de temàtiques, el catàleg ofereix lectures per a totes les edats: des del públic més jove fins a l'adult.

Per fer una bona tria del títol s'ha de tenir en compte que, més enllà dels destinataris específics de l'obra original, l'adaptador o l'adaptadora a Lectura Fàcil ha pogut donar al llibre un altre nivell lector perquè sigui accessible a àmplies franges d'edat.

Per això, es recomana sempre que el dinamitzador o la dinamitzadora conegui el text LF per saber si és apropiat al nivell lector de les persones usuàries del seu club de lectura.

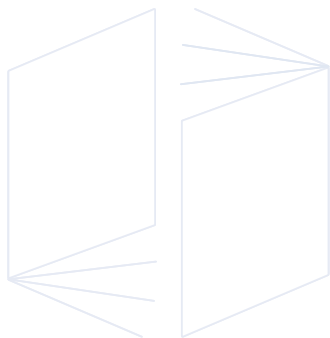

ELS CLUBS

Què és un club de Lectura Fàcil?

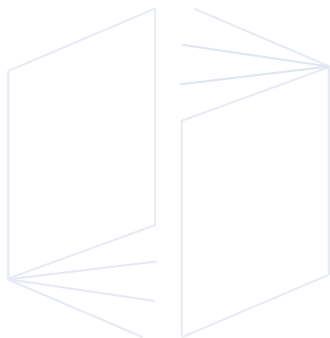
Un club de Lectura Fàcil és un grup de persones que es reuneixen periòdicament per llegir i comentar plegades un mateix llibre de Lectura Fàcil, amb l'acompanyament d'un dinamitzador o dinamitzadora.

Qui són els destinataris?

La tipologia de persones usuàries és molt diversa, dependent de les circumstàncies que els impedeixen l'accés a la lectura. Poden ser:

- Persones nouvingudes que aprenen la llengua del país d'acollida.
- Persones que volen millorar les seves competències lingüístiques o lectores a causa d'una escolarització deficient.
- Persones grans que tenen problemes cognitius o que necessiten un reforç de la memòria.
- Persones amb discapacitat intel·lectual o sensorial, per a les quals la LF és una porta d'accés a la lectura.
- Persones amb trastorns de l'aprenentatge que necessiten reforçar la comprensió lectora (dislèxia, trastorn per dèficit d'atenció amb hiperactivitat, etc.).
- Persones amb dany cerebral adquirit o sobrevingut (ictus, tumor, etc.) o amb una malaltia mental (esquizofrènia, depressió, etc.) que volen recuperar les capacitats perdudes o minvades.

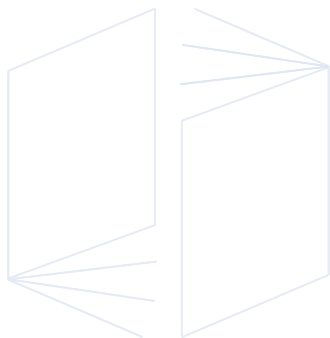
Quins beneficis té?

Participar en un club de Lectura Fàcil aporta molts beneficis. A més del més obvi, que és la millora de la comprensió lectora, també té els avantatges següents:

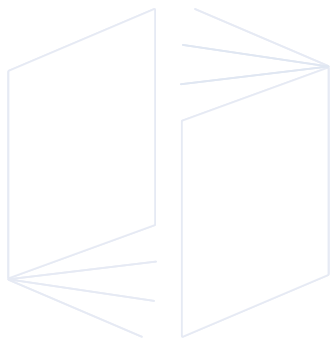
- Crea un espai que permet conèixer gent nova (sovint amb les mateixes circumstàncies) i millora les relacions i la cohesió social.
- Proporciona la possibilitat de gaudir de la lectura i compartir experiències amb altres persones.
- Aporta un pòsit cultural a aquelles persones que no havien tingut l'oportunitat d'adquirir-lo.
- Estimula les habilitats comunicatives i genera autoconfiança per expressar idees i opinions.
- Ofereix la possibilitat d'aprendre de manera continuada i d'accedir a la informació de forma més clara i efectiva.
- Estimula la curiositat i una visió crítica i oberta del món.
- Permet tenir i compartir referents culturals.

Però també té altres avantatges que impliquen tota la societat:

- Transforma l'espai en un lloc integrador i accessible per a tothom, quan el club de Lectura Fàcil s'organitza en un indret públic.
- Ensenya a conviure i a integrar diferents sensibilitats.
- Ajuda a ser clars i precisos a l'hora d'usar el llenguatge.

Qui pot organitzar un club de Lectura Fàcil?

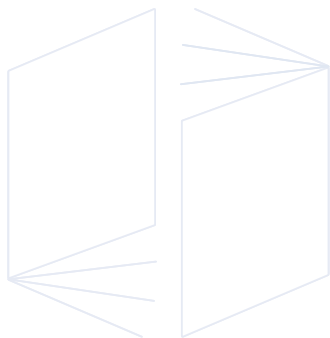
Tot i que les biblioteques són les principals impulsores dels clubs de Lectura Fàcil, perquè disposen de l'espai i dels recursos necessaris per fer-ho, hi ha moltes entitats que també n'organitzen:

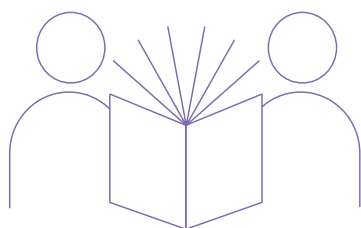
- Casals de gent gran.
- Centres cívics.
- Centres d'educació especial.
- Centres d'idiomes.
- Centres educatius.
- Centres penitenciaris.
- Entitats que atenen persones amb discapacitat intel·lectual o sensorial.
- Escoles d'adults.
- Hospitals de dia.
- Llibreries.
- Pisos tutelats.
- Residències de gent gran.

De fet, l'ideal és que qualsevol d'aquestes institucions contacti amb la biblioteca pública més propera per organitzar un club, perquè l'ús de l'espai públic afavoreix la integració d'aquests col·lectius en la societat.

En aquest sentit, les biblioteques són un referent d'accessibilitat, perquè acullen persones amb dificultats lectores i els faciliten la mobilitat dins dels seus espais.

Quan això no és possible, la biblioteca contribueix amb el préstec de lots de llibres de Lectura Fàcil perquè el club es desenvolupi en un altre espai.

PAUTES GENERALS DELS CLUBS DE LECTURA FÀCIL

Les persones lectores

Les persones usuàries dels clubs de Lectura Fàcil poden tenir, com hem vist, diferents circumstàncies que les fan tenir un accés no normalitzat a la lectura. En qualsevol cas, comparteixen aquesta característica i això implica que les dinàmiques d'aquests clubs siguin diferents de les de lectura estàndard.

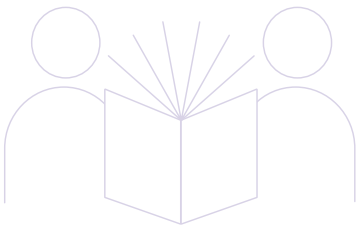
Quantes persones han d'integrar un club de Lectura Fàcil?

És preferible que tingui entre 8 i 10 persones per facilitar que tothom pugui participar i aportar les seves opinions.

Quin nivell lector han de tenir les persones usuàries?

És aconsellable que les persones que participin tinguin un nivell lector homogeni, i no reunir en un grup persones amb capacitats lectores i de comprensió molt diferents. Això podria desmotivar la participació si el nivell és massa elevat o, altrament, avorrir determinats usuaris si es rebaixa massa el contingut.

Però sí sabem d'experiències exitoses de clubs on participen conjuntament col·lectius diversos, com ara gent gran i persones amb discapacitat intel·lectual.

Com aconseguixo lectors per a un club de Lectura Fàcil?

Si vols organitzar un club de Lectura Fàcil, has de tenir en compte el binomi biblioteca-entitat. La primera té els recursos i, la segona, les persones usuàries. Connectar les biblioteques amb les entitats territorials mitjançant els clubs de Lectura Fàcil pot garantir un flux continu de lectors.

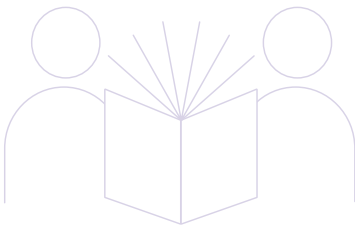
De vegades, les entitats no coneixen els recursos que els pot oferir la biblioteca, o no tenen en compte que poden oferir una activitat d'oci enfocada en la lectura. Cal, doncs, ser proactius i oferir i informar les entitats del territori de les possibilitats que ofereix la biblioteca (espai, lot de llibres, carnet de préstec per a entitats, etcètera) i la lectura.

D'altres vegades és l'entitat qui es posa directament en contacte amb la biblioteca per demanar que es faci un club de Lectura Fàcil.

En aquests dos casos, les persones usuàries solen ser totes de la mateixa entitat.

És més difícil crear un club obert a usuaris directes de la biblioteca sense una entitat de suport. En aquest cas, cal tenir molt identificats els possibles usuaris i fer-ne molta difusió.

Segons si les persones usuàries tenen dificultats d'accés a la lectura permanents o transitòries es crearan clubs més estables o amb més rotació de lectors.

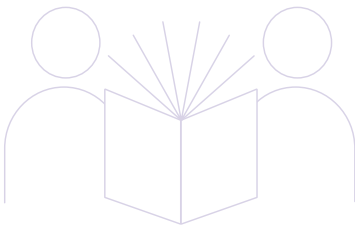

Cada club LF té els seus propis objectius.

Quan les persones participants tenen dificultats transitòries, els clubs LF es creen amb l'objectiu que assolixin un cert nivell de competència lectora o de domini de l'idioma.

En aquests casos, l'assistència és temporal.

En canvi, quan les dificultats són permanents, l'objectiu principal sol ser el mateix espai de trobada que ofereix el club i tot allò que significa: llegir, conversar, compartir i el fet de formar part d'un grup. En aquestes situacions, l'assistència sol ser més constant i prolongada.

L'espai i la durada

Quin entorn és més adequat per fer un club de Lectura Fàcil?

Les biblioteques són les principals impulsores dels clubs de Lectura Fàcil. Això té un doble sentit.

Per una banda, les biblioteques disposen d'espais per organitzar aquesta mena d'activitats i són centres culturals pensats per a aquests usos. També compten amb lots de llibres de Lectura Fàcil en préstec, amb els exemplars suficients perquè cada participant pugui tenir el seu llibre. I tot això de manera pública i gratuïta.

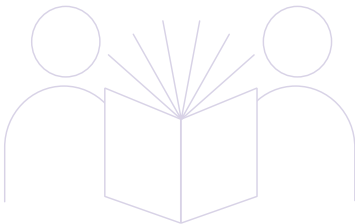
Per l'altra banda, la biblioteca és un equipament referent d'accessibilitat i d'integració. Els espais han d'estar adaptats perquè les persones amb dificultats d'accés a la lectura puguin entendre la senyalització i moure's lliurement per les sales i els espais de l'edifici.

Les persones s'integren i socialitzen de manera natural amb la resta d'usuaris.

A més, el club de Lectura Fàcil els obre la porta a la resta de serveis i activitats de la biblioteca, cosa que afavoreix la seva integració social.

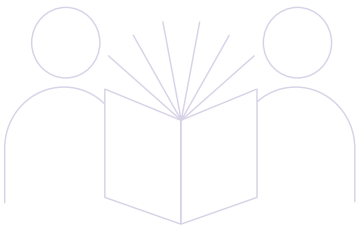
Tot i això, de vegades no és possible fer-ho en aquest entorn. Pot passar que les persones usuàries tinguin dificultats de mobilitat, com és el cas dels clubs LF per a gent gran o gent afectada per paràlisi cerebral.

En aquests casos, es fan servir espais alternatius, com els centres de dia o les sales de les entitats o dels hospitals habilitades per a aquests usos.

En qualsevol cas, s'ha de mirar que el lloc escollit tingui:

- un ambient relaxat i tranquil,
- una bona il·luminació,
- llocs còmodes per seure, amb cadires mòbils per disposar-les en rotllana o al voltant d'una taula per afavorir la conversa.

Quina periodicitat han de tenir els clubs de Lectura Fàcil?

Pot ser variable, segons el criteri del dinamitzador o de la dinamitzadora i en funció del nivell lector de les persones integrants del grup.

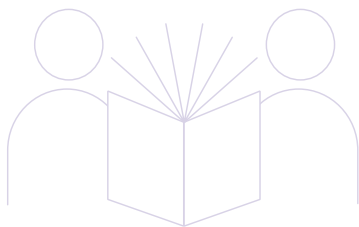
És preferible no espaiar massa les sessions (màxim cada 15 dies) per fomentar l'hàbit lector.

L'ideal és poder reunir-se un cop a la setmana.

Com que les limitacions de memòria acostumen a ser un element comú entre les persones usuàries de Lectura Fàcil, cada sessió del club ha de començar fent un petit recordatori del que es va llegir en les sessions anteriors per recordar l'argument i incentivar una continuïtat narrativa.

Quina durada ha de tenir una sessió de Lectura Fàcil?

Quan es tenen dificultats lectores, mantenir la concentració en un text pot ser complicat. Per això, es recomana que les sessions de lectura durin entre 45 i 60 minuts. Aquesta durada pot variar en funció del nivell de comprensió lectora, de l'hàbit lector, de la fluïdesa a l'hora d'expressar-se de les persones usuàries i de les activitats que s'organitzin a cada sessió.

Els llibres

Encertar amb la tria del llibre és tant o més important que l'espai o que el bon funcionament de les sessions.

El llibre ha de despertar l'interès dels participants.

Aconseguir que els llibres de Lectura Fàcil arribin als destinataris no sempre és senzill, ja que no són un públic assidu a les llibreries i a les biblioteques. Per això és molt important la col·laboració dels diferents intermediaris: la família, el centre educatiu, la biblioteca, l'entitat i, en general, tot l'entorn.

Quins títols escollir?

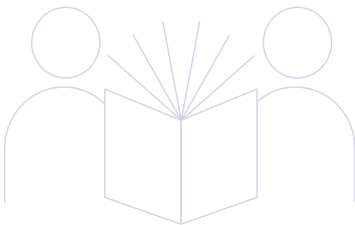
Per fer una bona tria del llibre que es llegirà al club LF cal ser conscient de les característiques personals dels participants del grup i del seu nivell lector.

El **catàleg de Lectura Fàcil** inclou tota mena de gèneres i temàtiques, des de novel·les fins a relats breus, passant per biografies o llibres de divulgació cultural. L'objectiu és cobrir les necessitats de tots els col·lectius i de totes les franges d'edat.

Al **web de l'Associació Lectura Fàcil** es poden consultar els títols filtrant per diferents categories i descarregant les primeres pàgines per facilitar-ne la tria.

També disposa d'un servei de prescripció lectora per ajudar amb la tria adequada dels llibres.

La guia **Calaix de la diversitat** també és un bon recurs per consultar els llibres de Lectura Fàcil i altres formats accessibles.

Qui escull els llibres en un club de Lectura Fàcil?

El llibre el pot triar el dinamitzador o la dinamitzadora o bé les persones participants.

És aconsellable demanar l'opinió als participants per conèixer els temes que els interessin i, a partir d'aquí, oferir-los diferents opcions.

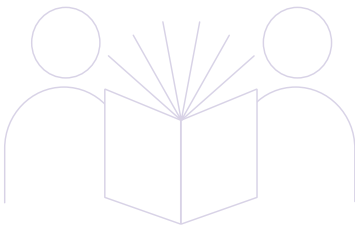
La primera vegada que es fa el club, és millor que el títol l'esculli la persona dinamitzadora. Per a les següents tries es pot involucrar les persones participants. En aquests casos, s'aconsella fer una selecció de títols segons les preferències i els gustos dels participants, perquè el puguin escollir entre tots.

El llibre es llegeix durant les sessions o a casa?

En un club de Lectura Fàcil, el llibre es llegeix durant les sessions. El dinamitzador o la dinamitzadora comença la lectura, i després, per torns, les persones participants que ho desitgin llegeixen fragments en veu alta mentre la resta segueix el text. Aquesta és una de les principals diferències respecte dels clubs de lectura tradicionals.

La lectura en veu alta facilita la comprensió lectora i ajuda a adquirir confiança per expressar-se en públic i desenvolupar l'expressivitat.

El dinamitzador o la dinamitzadora ha de ser la primera persona que llegeix, per donar a la resta unes pautes d'entonació, velocitat, gestualitat i dicció. Ha d'intentar que tots els participants, en la mesura del possible, intervinguin en la lectura i, més endavant, en els temes de conversa i debat que es proposin.

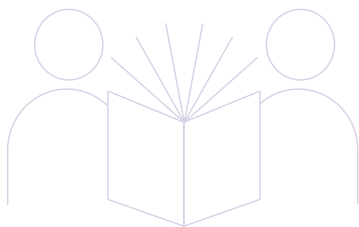
Com aconseguir els lots de llibres de Lectura Fàcil?

Els lots de llibres LF es poden aconseguir de la mateixa manera que la resta de lots de llibres per fer clubs de lectura.

-
- La Central de Préstec i Serveis Especials (CePSE):
disposa de lots específics de llibres LF.
-
- El préstec interbibliotecari:
algunes biblioteques també tenen disponibles lots LF
que presten a altres biblioteques o entitats. Entre elles:
 - + Biblioteca Gòtic - Andreu Nin (Barcelona)
 - + Biblioteca Municipal de Manlleu
-

Les biblioteques també poden adquirir llibres LF per al seu fons, a través de les compres al Sistema d'Adquisició Bibliotecària (SAB). O en altres espais, com la Setmana de Llibre en Català.

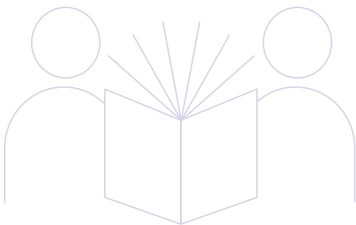
Cal planificar amb antelació i reservar el llibre que es vol llegir, ja que podria estar prestat per a un altre club.
Cal tenir en compte que els clubs de Lectura Fàcil triguen entre 2 i 3 mesos a llegir un llibre.

I si soc una entitat o un centre educatiu?

Les entitats i els centres educatius que organitzen clubs LF poden trobar els llibres als espais següents:

-
- **Les biblioteques públiques:** els llibres de Lectura Fàcil estan disponibles a tota la xarxa de biblioteques públiques de Catalunya. La majoria de biblioteques tenen identificada i senyalitzada la secció de llibres LF per facilitar-ne la cerca. El seu préstec, com el de qualsevol altre llibre, és gratuït. A més, ofereixen el servei de préstec de lots, generalment format per uns 20 exemplars.
-
- **Les llibreries de referència:** són llibreries que tenen llibres LF i coneixen el projecte per tal d'assessorar els clients. Les pots consultar al Mapa de Lectura Fàcil.
-
- **Al web de l'Associació Lectura Fàcil:** també pots consultar el catàleg dels llibres a www.lecturafacil.net.
-

El dinamitzador o la dinamitzadora

Quin és el perfil de la persona dinamitzadora?

La persona dinamitzadora ha de ser una apassionada de la lectura i tenir capacitat per transmetre aquest entusiasme.

L'acompanyament lector en col·lectius amb accés limitat a la lectura és una tasca que pot arribar a ser molt enriquidora, però, a la vegada, molt exigent.

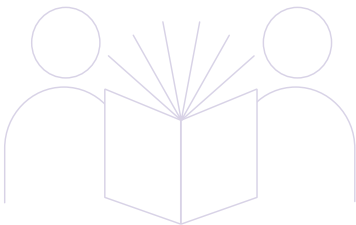
Requereix preparació i no es pot improvisar.

Les habilitats d'un bon dinamitzador o dinamitzadora són:

-
- Sentir passió per la lectura i saber-la transmetre.
-
- Saber activar la participació de les persones usuàries.
-
- Tenir imaginació i creativitat.
-

I les seves funcions principals són:

-
- Treballar la comprensió lectora.
-
- Fer reflexionar sobre la trama i els personatges.
-
- Corregir la dicció i l'entonació de manera subtil.
-
- Conèixer diversos recursos per complementar la lectura.
-

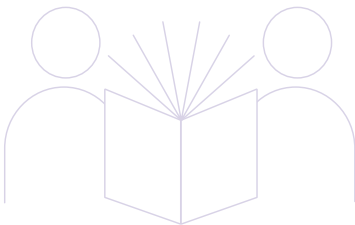
Com llegir en veu alta?

Es recomana que el dinamitzador o la dinamitzadora iniciï la lectura en veu alta, ja que establirà les pautes perquè els participants les prenguin com a exemple.

Això els ajudarà a guanyar confiança i a perdre la por o la vergonya. La lectura s'ha de presentar com una activitat natural i divertida.

Es recomana:

-
- Tenir en compte la respiració i la posició del cos. És important controlar la respiració, ja que la lectura en veu alta exigeix un gran volum d'aire.
-
- No forçar la veu. Deixar que flueixi de forma natural.
-
- Llegir tranquil·lament, gaudint del procés.
-
- Reflectir el contingut del text amb l'entonació, el to i la modulació de la veu. No llegim de la mateixa manera una història de por que una notícia o una trama de suspens.
-
- Donar temps als oients perquè reaccionin espontàniament a allò que s'està llegint.
-
- Canviar el ritme, fer pauses o apujar subtilment el to de veu són recursos molt útils per mantenir l'interès del públic.
-
- No deixar mai la lectura a mitges en una sessió. Intentar arribar al final de capítol i, si no es pot, sempre cal intentar acabar un paràgraf.
-

Les sessions d'un club de Lectura Fàcil

Les sessions de lectura s'han de planificar tenint en compte el perfil de les persones que hi participaran.

Cal preparar les sessions per contextualitzar l'obra i l'autor, despertar la curiositat pel llibre, preparar preguntes i proposar activitats relacionades.

La lectura d'un sol llibre es pot allargar entre 2 o 3 mesos, segons el nombre de pàgines i capítols.

Es recomana dividir les sessions en dues parts:

01 Llegir els capítols que corresponguin.

02 Fer una activitat complementària.

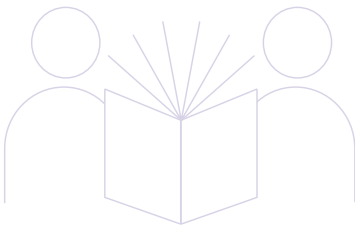
Abans de començar el club

La persona dinamitzadora ha de:

-
- Llegir el llibre sencer.
Si pot ser, també la versió original no adaptada.

 - Dividir el llibre en les diferents sessions: fer un calendari amb els capítols que es llegiran en cada sessió i quant es trigarà a llegir-lo tot sencer.

 - Pensar les activitats complementàries que es faran durant cada sessió.

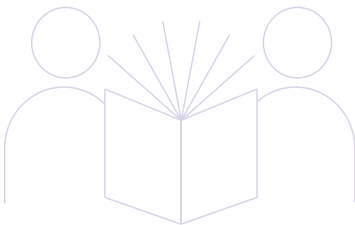
La primera sessió del club

Si és la primera vegada que es reuneix el grup de persones, s'aconsella fer una presentació i unes preguntes generals per trencar el gel:

-
- Presentació.
 - + Es coneixen entre ells?
-
- Preguntes generals.
 - + Què t'agrada llegir?
 - + Què esperes del club?
 - + Per què t'hi has apuntat?
-
- Explicar les normes i la metodologia del club.
 - + Què es farà.
 - + A quina hora comença i acaba.
-

Si el grup ja es coneix, però és la primera sessió d'un nou llibre:

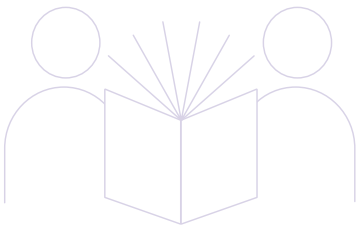
-
- Presentar la coberta del llibre.
 - + Sobre què pot anar aquest llibre?
 - + Llegir la contraportada i la introducció.
-
- Presentar el llibre, l'autor, l'època, curiositats...
 - + Coneixeu altres llibres de l'autor?
-
- Començar la lectura del llibre.
-
- Visualitzar algun vídeo o escoltar alguna música relacionada amb l'època.
-

Les següents sessions

Durant les següents sessions del club LF és recomanable:

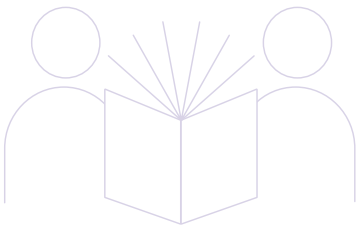
- Recordar què es va llegir a la sessió anterior.
- Llegir 1 o 2 capítols per sessió.
- Cada participant llegeix una pàgina com a màxim.
- Preguntar sobre el contingut de la lectura, reflexions, ampliació de vocabulari...
- Organitzar una petita activitat per complementar la lectura.
- Preguntar quines paraules no s'han entès.
- Preguntar el significat d'alguna paraula o expressió.
- Comprovar que s'ha entès el contingut.
- No continuar llegint sense estar segurs que tothom ha entès el que s'ha llegit.
- Sessió final: activitat de comiat.

Altres aspectes pràctics per al desenvolupament de les sessions

Com a consells generals per a totes les tipologies de clubs, hauríem de:

-
- Intentar que tots els participants intervinguin en els temes que es proposin.
-
- Procurar que tothom llegeixi, sense discriminar ni forçar.
-
- No interrompre una intervenció a menys que sigui absolutament necessari.
-
- Ajudar, si cal: seure al costat i reforçar la lectura.
-
- Treballar la comprensió lectora, però tenir en compte que no és una classe.
-

Recursos

Existeixen diversos recursos gratuïts per treballar els llibres durant les sessions dels clubs LF:

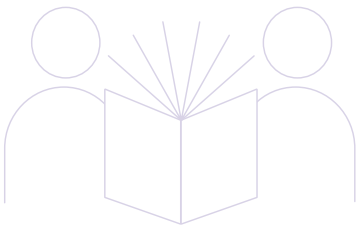
Preguntes de reflexió lectora dels llibres

Molts dels llibres LF incorporen un apartat de preguntes al final per ajudar a incentivar la reflexió i la participació. Estan estructurades per capítols o temes dels llibres.

Guies d'activitats i recursos

Algunes editorials han creat guies de lectura per als dinamitzadors i usuaris. Entitats com la CAL o Fundación Lares, i institucions com el Consorci de Normalització Lingüística, també ofereixen guies i recursos gratuïts.

Totes aquestes guies es poden descarregar gratuïtament a l'apartat **Recursos** del web de l'Associació Lectura Fàcil.

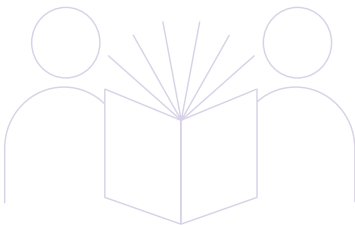

Audiollibres

Algunes de les lectures es poden reforçar amb l'escolta de l'audiollibre, disponible de manera gratuïta al web de l'Associació Lectura Fàcil.

Llegim! Propostes pràctiques per apropar la lectura a tothom

És un manual amb recursos, suports i metodologies per preparar la lectura amb llibres LF, dinamitzar-la i avaluar-la.

Més enllà de la lectura

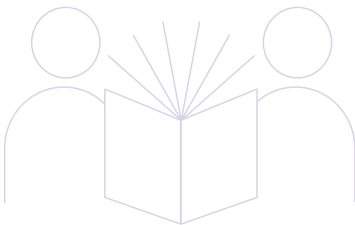
Quines activitats es poden dur a terme durant les sessions?

Per treballar la comprensió lectora es poden preparar exercicis i preguntes sobre l'argument principal de la història que s'ha llegit, les trames secundàries i el vocabulari.

És molt important relacionar el llibre amb situacions personals de la vida quotidiana dels assistents, de forma que puguin parlar de les seves vivències i, d'aquesta manera, s'estimulin les seves habilitats comunicatives.

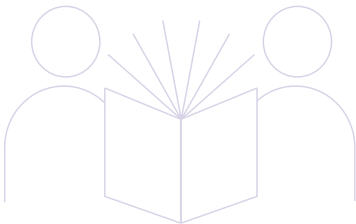
Es pot fer mitjançant preguntes o qüestionaris sobre la lectura, amb afirmacions que poden ser vertaderes o falses, i que, per respondre correctament, s'hagi d'haver comprès el text, o fer preguntes més obertes per treballar la interpretació subjectiva dels lectors.

També es poden organitzar activitats de suport que facin la lectura més vivencial. És molt important que aquestes activitats comptin amb la participació activa de les persones integrants del club.

Algunes d'aquestes activitats poden ser:

-
- Representació teatral basada en el llibre.
-
- Exposició de dibuixos fets pels participants sobre determinats passatges o personatges del llibre.
-
- Visionat de pel·lícules o documentals.
-
- Visita a exposicions i museus.
-
- Xerrada amb l'autor o l'autora del llibre o amb l'adaptador o l'adaptadora.
-
- Visita als espais on transcorre la història del llibre.
-

Creem un club de Lectura Fàcil, pas a pas

01

Connecta
amb l'entitat
o la biblioteca

- Contacta amb les entitats del territori o amb la biblioteca més propera per informar-te sobre la possibilitat d'organitzar el club.
- Consulta si la biblioteca té experiència en l'organització de clubs de Lectura Fàcil o si poden oferir-te algun tipus de suport.

02

Coneix
els teus lectors

- Defineix el públic al qual et dirigeixes: persones grans, persones amb discapacitat intel·lectual, persones nouvingudes, etcètera.
- Tingues en compte les necessitats específiques de cada grup.

03

Troba
un espai adequat

- Busca un espai públic i accessible, com ara una biblioteca.
- Busca un espai alternatiu si no és possible fer-lo en una biblioteca, però que sigui tranquil, i que tingui bona il·luminació i seients còmodes.
- Assegura't que l'espai sigui accessible per a persones amb mobilitat reduïda.

04

Selecciona
els llibres

- Consulta el catàleg de títols de Lectura Fàcil.
- Pregunta a la biblioteca per la disponibilitat de lots de llibres de LF.
- Tingues en compte els gustos i el nivell lector dels participants.
- Demana consell a la biblioteca o a l'Associació Lectura Fàcil per triar els títols més adequats.

05

Busca
una persona
dinamitzadora

- Ha de ser una apassionada per la lectura i amb capacitat per motivar el grup.
- Ha de tenir experiència en el treball amb persones amb dificultats lectores.
- Demana ajuda a la biblioteca per trobar la persona adequada.

06

Planifica
les sessions

- Estableix la periodicitat i el dia de les sessions (idealment, un cop per setmana).
- Decideix la durada de cada sessió (entre 45 i 60 minuts).
- Prepara activitats per complementar la lectura.

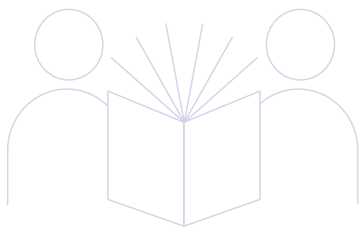
07

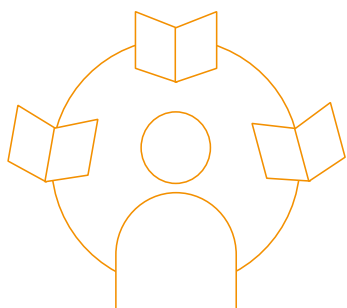
Comença
el club!

- Crea un ambient agradable i motivador.
- Fomenta la participació de tots els assistents.
- Gaudeix de la lectura i de l'intercanvi d'experiències.

Consells addicionals

- No et preocupis si al principi hi ha pocs participants.
- L'important és que el grup se senti còmode i motivat.
- Sigues flexible i adapta les sessions a les necessitats del grup.
- No dubtis a demanar ajuda a la biblioteca o a l'Associació Lectura Fàcil si tens qualsevol dubte.

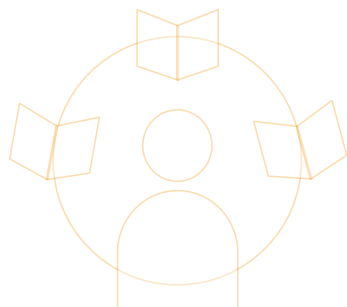

EXPERIÈNCIES DELS CLUBS DE LECTURA FÀCIL

Club de Lectura Fàcil del Centre de dia Josep Roqué i Castell

Quina entitat organitza el club?	El Centre de dia Josep Roqué i Castell de Manlleu en col·laboració amb la Biblioteca Municipal de Manlleu.
A quins usuaris s'adreça?	A gent gran.
Qui dinamitza el club?	Olga Vilella, tècnica d'animació sociocultural del Centre de dia Josep Roqué i Castell, i Teresa Sangles, voluntària de la Biblioteca Municipal de Manlleu.
En quin idioma llegeixen?	En català.
Cada quant es reuneixen?	Un cop a la setmana.

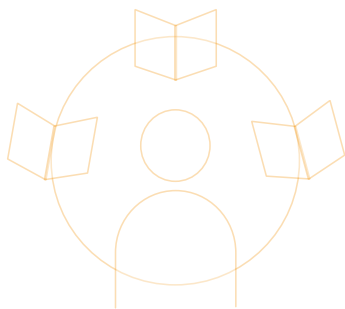
El **centre Josep Roqué i Castell** és un centre d'acolliment diürn per a persones amb baixa dependència o demència que pertany a l'Hospital Sant Jaume de Manlleu.

L'equip professional l'integren una infermera i diverses auxiliars, una treballadora social i una terapeuta ocupacional. Desenvolupen un programa d'atenció orientat a mantenir les capacitats i habilitats de cada usuari. El centre organitza moltes activitats, una d'elles és un club de Lectura Fàcil.

La idea del club LF va ser iniciativa de l'Olga, una de les auxiliars del centre de dia. Volia organitzar un club de lectura adaptat a les necessitats de les persones usuàries, i va engrescar la Teresa, que tenia la mare al centre i, a més, condueix un club de lectura tradicional a la Biblioteca de Manlleu.

Ho tenien tot:

-
- Els llibres, que reben en préstec de la biblioteca de Manlleu.
-
- Les persones usuàries del centre.
-
- La dinamitzadora.
-
- L'espai: una sala del centre de dia amb una gran finestra i molta claror, on les persones usuàries poden seure en rotllana.
-

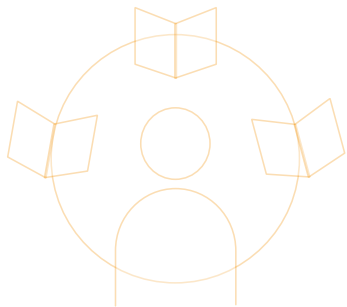
La dificultat de mobilitat d'algunes persones no fa possible organitzar l'activitat a la biblioteca.

Acostumen a ser entre 8 i 10 usuaris, però hi ha força relleu perquè no sempre poden assistir-hi tots per motius de salut. A les sessions sempre hi són presents la Teresa i l'Olga.

La Teresa, com a dinamitzadora, és qui condueix les sessions i aporta informació sobre la lectura, i l'Olga, que coneix les persones usuàries, les seves mancances i necessitats, és qui dona suport perquè tothom estigui tranquil i còmode.

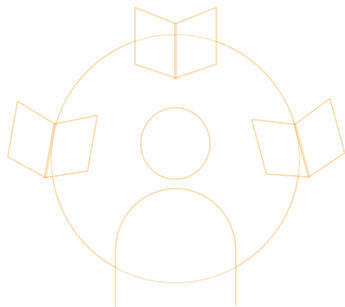
En aquesta sessió que hem visitat, han començat un nou llibre, *Frankenstein*, de Mary Shelley.

La sessió comença amb una explicació sobre l'autora i el context de l'obra. La Teresa ha preparat imatges de l'autora i de l'època en què va escriure l'obra, que projecta en una pantalla per reforçar i complementar les explicacions.

Un cop comença la lectura, tots els participants solen estar molt atents:

- Cadascú llegeix un capítol o un fragment.
- A mesura que avancen, la dinamitzadora indica el número de pàgina perquè ningú es perdi.
- La tècnica s'assegura que tots van per la pàgina adequada i tothom segueix la lectura.
- No totes les persones usuàries volen o poden llegir en veu alta.
- Alguns tenen dificultats per parlar i a d'altres els fa vergonya.
En qualsevol cas, es respecta la seva voluntat.

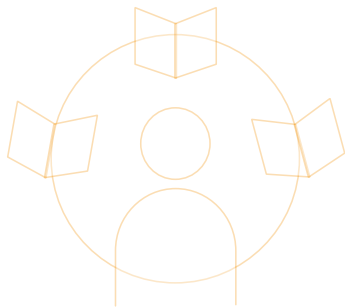

La lectura avança per torns i només s'interromp quan una de les persones usuàries ha de prendre la medicació.

Quan acaben de llegir cada capítol, la dinamitzadora fa un resum i els pregunta si ho han entès.

Un cop han llegit cinc capítols, la dinamitzadora els planteja una sèrie de preguntes sobre l'argument i les emocions que els ha provocat. Tots ells relacionen idees i conceptes amb les seves vivències personals.

En aquest cas, parlen de la por i alguns expliquen situacions en què han passat por.

Les persones usuàries que no poden llegir o participar activament per dificultats en la parla també volen ser-hi presents. Gaudeixen de les històries i escolten amb atenció la lectura i les explicacions de la dinamitzadora i dels altres participants.

Una de les usuàries té afàsia a causa de la demència i, tot i que no pot expressar-se ni llegir en veu alta, participa en l'activitat com a suport a la seva condició.

El club LF és una de les activitats amb més èxit del centre i es du a terme durant tot l'any.

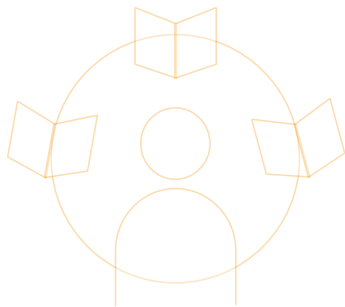
Tant la Teresa com l'Olga coincideixen que els va molt bé per parlar, escoltar els altres i relacionar-se entre ells.

Una de les persones usuàries, fins i tot, ha demanat que s'ampliï el seu horari de permanència al centre els dies que hi ha l'activitat per poder-hi assistir.

De fet, ja són uns quants els usuaris que es queden expressament la tarda que hi ha club LF.

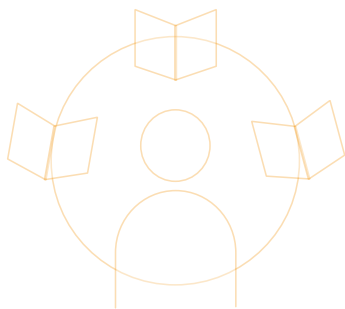
Quan els preguntem quines històries els agraden, tots responen que prefereixen les històries properes, que poden relacionar amb el seu passat i les seves vivències personals.

Tot i així, coincideixen a dir que prefereixen temes alegres i eviten les històries dramàtiques, com la Guerra Civil, ja que els desperta mals records i els provoca malestar.

Club de Lectura Fàcil de la Fundació AMPANS

Quina entitat organitza el club?	La Fundació AMPANS en col·laboració amb la Biblioteca Salvador Vives Casajuana, de Sant Vicenç de Castellet.
A quins usuaris s'adreça?	A persones amb discapacitat intel·lectual.
Qui dinamitza el club?	Isabel Cañadas, tècnica auxiliar de la Biblioteca Salvador Vives Casajuana, Judith Fernandez, coordinadora del Taller Ocupacional Encaix, i Anna Perez, monitora del Centre Ocupacional de Sant Joan de Vilatorrada.
En quin idioma llegeixen?	En català i castellà.
Cada quant es reuneixen?	Un cop a la setmana.

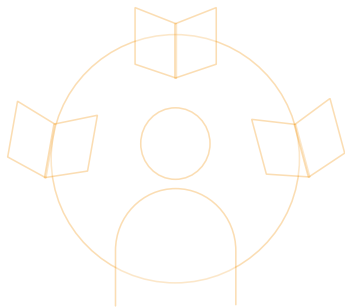
AMPANS és una entitat que agrupa diversos centres ocupacionals i centres de dia que dona servei a persones amb discapacitat i a les seves famílies. L'entitat organitza 9 clubs de Lectura Fàcil en diversos municipis de la comarca del Bages.

En aquest cas, ens reunim a la Biblioteca de Sant Vicenç de Castellet amb dos grups de l'entitat, un de la localitat i l'altre de Sant Joan de Vilatorrada. En total són 8 usuaris, acompanyats de la Isabel, la bibliotecària i dinamitzadora, i dues monitores, la Judith i l'Anna.

L'any 2021, AMPANS va contactar amb la biblioteca per proposar l'activitat i la resposta va ser entusiasta i immediata: la biblioteca els va cedir un espai i va gestionar el préstec dels lots LF.

Els títols es trien per votació.

La bibliotecària fa una petita selecció i les persones usuàries escullen el que llegiran. Avui comencen un nou llibre, *Contes d'Intriga*, un recull de cinc contes d'autors argentins, en què l'avarícia, els secrets i la venjança són els protagonistes.

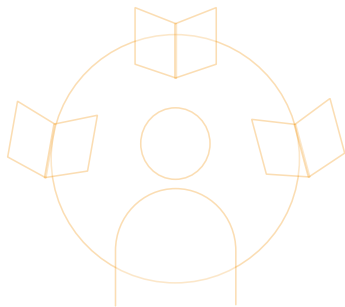

L'objectiu de la sessió és llegir el primer conte i comentar-lo. Al principi, les dues dinamitzadores fan una breu presentació del llibre i en llegeixen els paratextos (títol, autor, contraportada...). Però no s'allarguen massa, perquè tots els usuaris volen començar la lectura. Estan ben intrigats.

Normalment, les sessions de lectura es fan en una sala de la biblioteca on poden parlar sense molestar la resta d'usuaris. A més, disposen d'una pantalla i accés a internet per cercar imatges que reforcin visualment alguns temes.

Acompanyen les sessions amb un diccionari i cada dia escullen una persona encarregada de les paraules. Quan troben una paraula que ningú coneix, la busquen al diccionari, llegeixen la definició en veu alta i la comenten. L'encarregat l'escriu en un paper i la guarda a la capsa de les paraules.

Al final de la sessió, obren la capsa i llegeixen les paraules una per una, intentant recordar el seu significat.

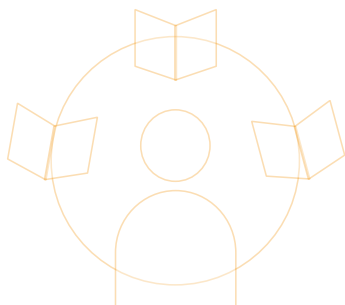

A l'inici de la sessió fan servir un dau que els convida a recordar allò que es va fer durant la sessió anterior. A les seves cares incorpora diferents frases que qui el tira ha d'acabar:

«El que més em va agradar va ser...»,

«No em va agradar quan...».

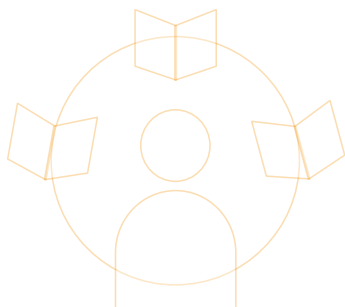
Durant la lectura en veu alta es detecten diferents nivells lectors. Alguns usuaris tenen greus dificultats en la parla, però no és cap impediment perquè tothom participi en l'activitat i llegeixi en veu alta. La dinamitzadora i les monitores incentiven, animen i ajuden les persones que tenen més dificultats. «No deixem ningú enrere», afirmen.

Un cop han llegit un parell de pàgines, entre tots fan un resum. També analitzen les il·lustracions del relat, i junts intenten esbrinar com continuarà la història. En acabar la lectura comenten i comparteixen les seves impressions sobre el conte.

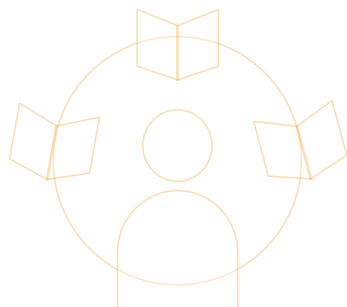
En sessions anteriors van llegir *¡Vaya lío con el chocolate!*, d'Ester Farran, i van complementar la lectura amb una visita a la fàbrica de xocolata i una trobada amb l'autora.

També acostumen a mirar pel·lícules relacionades amb les lectures, a l'auditori de la biblioteca, tot menjant crispetes. És una activitat que els agrada molt i que esperen amb il·lusió!

Club de Lectura Fàcil de l'Associació TraCE

Quina entitat organitza el club?	L'Associació TraCE en col·laboració amb la Biblioteca Joan Miró, de Barcelona.
A quins usuaris s'adreça?	A persones amb dany cerebral sobrevingut.
Qui dinamitza el club?	Sara Freixes, treballadora social de l'Associació TraCE.
En quin idioma llegeixen?	En castellà.
Cada quant es reuneixen?	Un cop a la setmana.

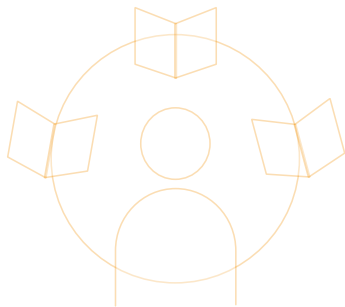
L'**Associació TraCE** treballa des del 1988 per millorar la qualitat de vida de les persones afectades de dany cerebral sobrevingut i la de les seves famílies.

El club LF se celebra un cop a la setmana a la zona infantil de la Biblioteca Joan Miró, a l'Eixample de Barcelona. Com que és en horari de matí i no hi ha usuaris a la biblioteca, les participants poden parlar en veu alta amb total comoditat.

La Sara, la dinamitzadora del club, presenta un nou llibre per a la sessió d'avui. Ha triat *Andrés. Una infància marcada*, de M. Àngels Sellés.

L'objectiu d'aquesta lectura és evocar records d'infància i afavorir la conversa a partir de les vivències personals de les participants.

A l'inici de la sessió, la Sara les adverteix que la història conté material sensible, però les anima dient que té un bon final. Primer analitzen la portada: el títol, el subtítol i la il·lustració. Després dediquen una estona a analitzar la contraportada, llegeixen l'argument del llibre i comenten les possibles trames.

Abans de començar la lectura en veu alta, la dinamitzadora intenta connectar el que saben fins ara del llibre amb les seves vivències personals.

Demana que busquin en la memòria algun record agradable de la seva infància. Una de les usuàries prova d'explicar-se, però té dificultats amb algunes paraules.

La Sara l'ajuda a trobar les paraules adequades per facilitar-li la comunicació.

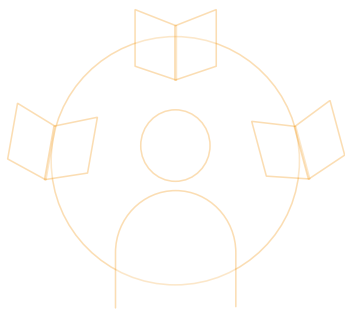
Després de compartir anècdotes del passat, comencen la lectura en veu alta i per torns.

En el grup hi ha diferents nivells de fluïdesa lectora.

La Isabel, una de les usuàries, té greus problemes de visió a causa de la seva patologia, i no pot llegir.

Per això, la seva interacció amb la història és a través de l'escolta activa. Durant tota la sessió, la Isabel té el llibre obert davant seu i el toca com si el llegís, i la Sara va passant-li les pàgines a mesura que avança la lectura.

La funció de la dinamitzadora és integrar tots els nivells de lectura i fer la sessió participativa per a tothom.

Quan acaben la lectura en veu alta, la Sara fa un petit resum i planteja preguntes, com ara «on ens ha dit que va néixer la protagonista?», «com ens diu que és aquest lloc?», per reforçar la memòria i fixar el que han llegit.

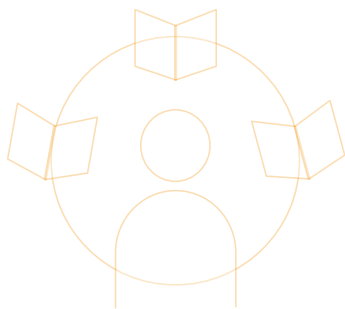
Quan detecten paraules d'ús poc comú, les comenten entre totes i busquen sinònims. Es torna sovint a aquestes paraules, així com a l'argument de l'obra. Hi ha una constant apel·lació a la memòria.

Acostumen a escollir el títol mitjançant una votació conjunta, a partir d'una selecció que els presenta la Sara. Comenten que els costa una mica d'entendre algunes adaptacions, i, per això, la dinamitzadora ha triat un llibre escrit directament en Lectura Fàcil, per facilitar-ne la comprensió.

El títol triat esdevé en aquest cas un motor per activar la memòria i generar un vincle entre les usuàries a partir de les vivències de la infància.

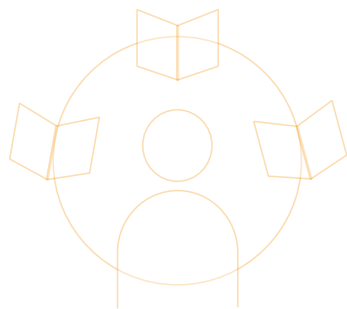
La Sara els demana que la setmana següent portin fotos antigues: dels pares, del lloc on van néixer, dels estius o de la seva joventut.

Totes elles se senten satisfetes amb el club de Lectura Fàcil. Abans de patir dany cerebral, tenien un bon hàbit lector i recuperar aquesta activitat, tot i que els requereix un gran esforç, les ajuda a millorar la qualitat de vida.

**Club
de Lectura Fàcil
de l'Associació
CHM Les Corts**

Quina entitat organitza el club?	L'Associació Centre Higiene Mental Les Corts en col·laboració amb la Biblioteca Montserrat Abelló, de Barcelona.
A quins usuaris s'adreça?	A persones que pateixen una malaltia de salut mental.
Qui dinamitza el club?	Mònica Martí, terapeuta ocupacional, i Cristina Fisas, educadora social. Totes dues de l'Associació CHM Les Corts.
En quin idioma llegeixen?	En català i castellà.
Cada quant es reuneixen?	Un cop a la setmana.

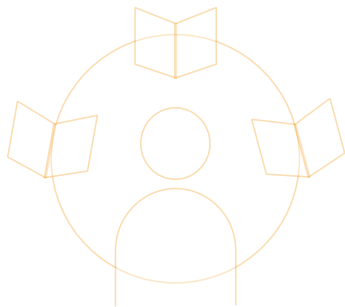
L'**Associació CHM Les Corts** desenvolupa projectes de promoció i prevenció en salut mental, d'atenció primerenca, d'assistència integral, de rehabilitació i d'inclusió social. Organitza diverses activitats relacionades amb la participació social i el lleure, i una d'elles és el club de Lectura Fàcil.

Ens trobem en una sala de la Biblioteca Montserrat Abelló, situada al tercer pis, apartada de les zones d'estudi i lectura per no molestar els altres usuaris.

La Cristina i la Mònica, dues treballadores de l'Associació CHM, dinamitzen el club LF. La idea d'organitzar aquesta activitat va néixer fa uns anys, gràcies a una treballadora de l'entitat que va participar en un club de Lectura Fàcil a la biblioteca. Ara és l'entitat qui el promou i l'ofereix a les persones usuàries.

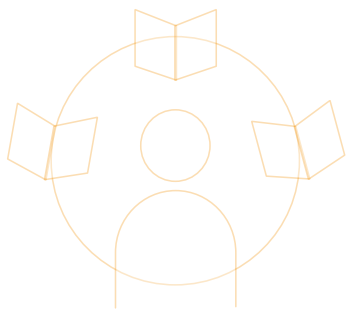
Normalment, al club hi participen entre 5 i 8 persones, però en la sessió que hem visitat només en són 2. Ens expliquen que la naturalesa del club és mòbil, ja que les persones usuàries van rebent l'alta mèdica quan finalitza el seu procés de rehabilitació.

Ara estan llegint la versió adaptada del clàssic *El llibre de la selva*. La sessió comença amb un qüestionari que les dinamitzadores reparteixen entre els usuaris per ajudar-los a recordar el que van llegir en la sessió anterior. Els pregunten sobre la trama i els personatges, i a mesura que van responent, van recordant.

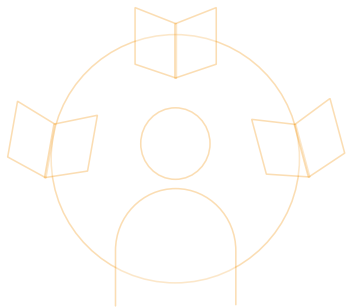

Quan comença la lectura en veu alta, tots hi participen per torns. Acorden llegir una pàgina cadascú, i mentre un llegeix en veu alta, la resta segueix amb atenció. En acabar cada capítol, les dinamitzadores els demanen que facin un resum del que han llegit.

Ens expliquen que els costa una mica recordar els detalls quan hi ha molts personatges. Els diagnòstics en salut mental acostumen a afectar la concentració i la memòria, de manera que és on posen el focus.

Les lectures es decideixen mitjançant una votació a partir d'una selecció que les dinamitzadores els presenten. Si la història té molts personatges, com és el cas d'aquest llibre, poden trigar mesos a acabar-la. Una de les coses que les persones usuàries més valoren del club LF és poder comentar la lectura i compartir les seves experiències amb la resta del grup.

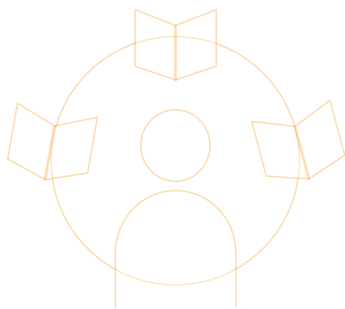

L'objectiu principal dels clubs de Lectura Fàcil és acompanyar la lectura, però el propòsit final d'aquest grup és que els usuaris puguin fer una lectura individual a casa. És per això que moltes vegades les dinamitzadores els demanen resums o exercicis per fer a casa, per potenciar la lectura autònoma.

Una de les usuàries ens explica que, per a ella, no sempre és possible llegir sola a casa, i que només pot fer-ho quan la malaltia li ho permet. Ens diu que participar en el club de Lectura Fàcil l'ajuda a concentrar-se i que els llibres de Lectura Fàcil li permeten recuperar l'hàbit lector, una activitat que li agrada molt.

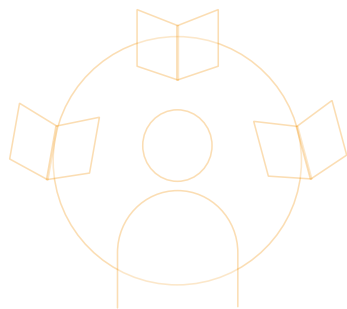
Les persones usuàries agafen els llibres en préstec de manera individual, utilitzant el seu carnet de la biblioteca.

Des de l'entitat ens expliquen que el seu objectiu és fomentar que els participants facin servir la biblioteca de manera autònoma i tinguin accés a tots els llibres que vulguin llegir.

**Club de Lectura Fàcil
del Centre
de Normalització
Lingüística
de les Terres
de l'Ebre**

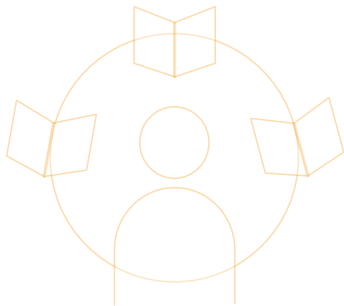
Quina entitat organitza el club?	El Centre de Normalització Lingüística (CNL) de les Terres de l'Ebre en col·laboració amb la Biblioteca Marcel·lí Domingo, de Tortosa.
A quins usuaris s'adreça?	A persones nouvingudes i persones no catalanoparlants.
Qui dinamitza el club?	Ester Martí, dinamitzadora del Voluntariat per la Llengua a les Terres de l'Ebre.
En quin idioma llegeixen?	En català.
Cada quant es reuneixen?	Un cop a la setmana.

El **Centre de Normalització Lingüística de les Terres de l'Ebre** treballa per incrementar la presència i millorar la qualitat del català. L'Ester és tècnica i professora del CNL de les Terres de l'Ebre, dinamitzadora del Voluntariat per la Llengua i també coordinadora del club de Lectura Fàcil que es duu a terme cada dimarts.

Aquest club LF està adreçat a persones que volen aprendre i millorar el català. Es va crear l'any 2006 com una activitat complementària als cursos de català i des de la pandèmia forma part del programa del Voluntariat per la Llengua.

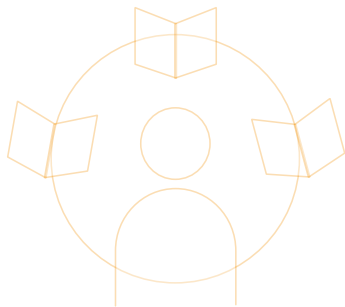
Els participants del club són diversos. Hi trobem persones novingudes, persones nascudes a Catalunya que, durant la seva escolarització, no van poder llegir en català, així com voluntaris i voluntàries per la llengua que donen suport a l'aprenentatge, especialment en aspectes com la comprensió lectora, la pronunciació i altres. També hi participa alguna persona vinculada a l'àmbit de la salut mental.

Pel que fa als nivells de coneixement, alguns participants no poden parlar el català, mentre que d'altres el parlen, però tenen un vocabulari limitat o no saben escriure'l correctament. Per això, el club LF els ofereix a tots un espai on poden perdre la por de parlar en català i guanyar fluïdesa de manera progressiva.

Hi ha, doncs, dos tipus d'usuaris: d'una banda, nouvinguts que no saben català i, de l'altra, persones amb un català bàsicament oral que els fan de voluntaris i els ajuden a assolir els nivells mínims de la llengua, a la vegada que incrementen el seu hàbit lector i el seu vocabulari.

Al principi, les sessions es feien a la Biblioteca Marcel·lí Domingo, però hi participava poca gent. Per aquest motiu, es van traslladar al Casal Cívic i Comunitari, un espai intercultural que va afavorir una major participació i l'èxit del club. Tot i així, la biblioteca té un paper fonamental en l'activitat. S'encarrega de gestionar el préstec dels llibres, demana els lots a la CePSE i s'assegura que arribin a temps perquè el club pugui iniciar les sessions.

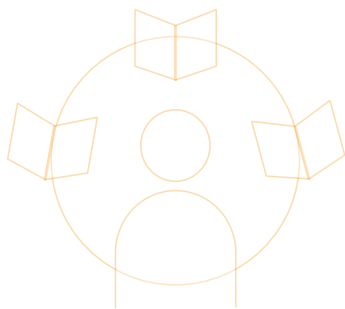

L'objectiu del club és fomentar l'hàbit lector i la lectura individual, així com proporcionar les eines lingüístiques necessàries per parlar català amb fluïdesa. A causa d'aquesta dinàmica d'aprenentatge, la composició del club és canviant: cada trimestre solen incorporar-se nous participants. Tot i així, l'Ester ens explica que hi ha un grup molt fidel que gaudeix de la lectura cooperativa i de les converses al voltant dels temes dels llibres.

La lectura en veu alta fa que les persones usuàries adquireixin seguretat a l'hora de parlar i d'expressar les seves opinions i també milloren l'atenció, la fonètica, i amplien el vocabulari.

Moltes persones sense hàbit lector que han assistit al club expliquen, satisfetes, que han descobert el gust per la lectura. Algunes, fins i tot, deixen de llegir llibres de Lectura Fàcil i s'atreveixen amb lectures estàndards.

A més, la lectura els desperta la curiositat, els ajuda a adquirir més cultura general i millorar la seva capacitat d'expressió.

Clubs de Lectura Fàcil als centres educatius i a les biblioteques escolars

L'existència de biblioteques a les escoles és positiva tant des del punt de vista de l'accés a la lectura i la creació d'hàbits com, segons diversos estudis, per la seva contribució a la millora del rendiment escolar.

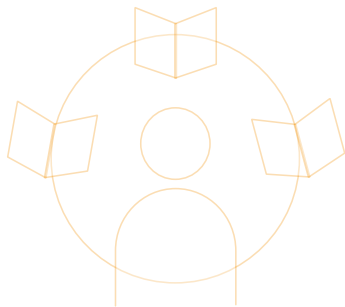
La Júlia Baena, bibliotecària de l'**Institut Menéndez y Pelayo**, de Barcelona, ens explica que la funció principal de la biblioteca escolar és oferir suport a l'aprenentatge, a través de dues línies: el foment i la promoció de la lectura i l'alfabetització mediàtica i informacional.

En aquest sentit, la Lectura Fàcil dins la biblioteca de l'Institut s'adreça a:

-
- 01** L'alumnat nouvingut, com a suport per a l'aprenentatge del català i del castellà, especialment quan els joves no tenen una adquisició lèxica suficient per llegir textos tradicionals.

 - 02** L'alumnat amb dificultats d'aprenentatge, ja siguin a causa d'una discapacitat sensorial o cognitiva.

 - 03** L'alumnat que té ganes de llegir obres clàssiques, però que encara no té prou mecànica lectora per enfrontar-se a llibres amb moltes pàgines, amb un estil complex o vocabulari dens.

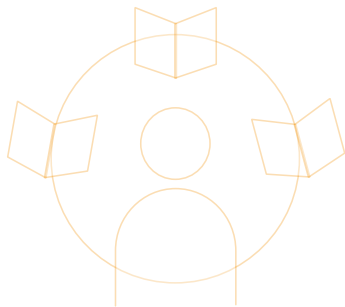

Veiem dues iniciatives de foment lector al voltant de la Lectura Fàcil que es desenvolupen en centres educatius amb la col·laboració de la biblioteca escolar, i que segueixen les pautes recollides en aquest manual.

L'Escola de Vida Montserrat és un centre d'educació especial que imparteix formació obligatòria, amb el programa d'ESO adaptat, i formació postobligatòria (FP) amb dues modalitats diferents, programes de formació i inserció (PFI) i itineraris formatius específics (IFE).

L'escola forma part de l'àrea educativa d'acidH, una entitat que ofereix educació, ocupació, habitatge i vida independent a persones amb funcionament intel·lectual límit i discapacitat intel·lectual lleugera.

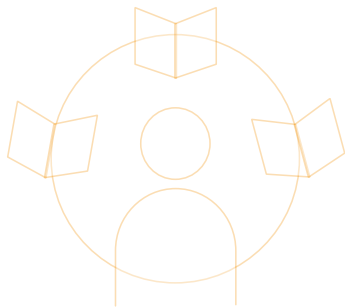
L'any 2018, la Montserrat Ferré, logopeda del centre, va iniciar el projecte de lectura a l'aula. L'escola és qui s'ocupa de comprar els llibres per ampliar la biblioteca del centre i també els posa a disposició dels alumnes que els volen llegir a casa. La majoria dels llibres són de Lectura Fàcil i lectura facilitadora.

Avui visitem el club de lectura dels alumnes de primer d'ESO. Llegeixen *Les aventures de Tom Sawyer*, de Mark Twain, en veu alta i per torns.

Un alumne fa de narrador i la resta es reparteix els personatges del capítol. Tots procuren llegir amb entonació i dramatització. La Montserrat anima els alumnes amb més dificultats lectores a estar atents: «Fem servir les orelles», els diu.

Quan hi ha un gir argumental o apareix un personatge nou, la dinamitzadora ho comenta perquè ningú es perdi. També fa preguntes durant la lectura perquè tots segueixin l'argument.

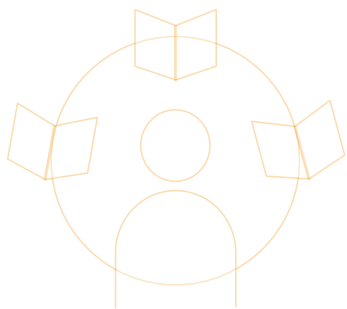

Una alumna s'encarrega de llegir el significat de les paraules ressaltades del text, aquelles que l'edició defineix perquè són poc habituals i poden ser difícils d'entendre.

La Montserrat ens diu que el gran problema és la concentració: aconseguir que segueixin atentament la lectura i mantinguin l'atenció. Certament, es despisten amb facilitat.

Quan acaben de llegir el capítol, en fan una interpretació dramatitzada.

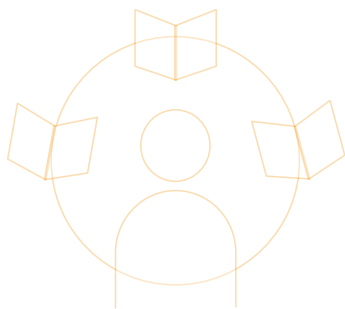
Aquesta activitat els reconforta i els diverteix, i fa que estiguin més atents a la lectura, perquè després l'han de representar. Repeteixen l'escena dues vegades: primer, seguint les indicacions de la dinamitzadora i, després, tots sols de memòria.

A vegades, en els cicles d'ensenyament superiors utilitzen els llibres LF com a complement de les matèries curriculars. Per exemple, a l'assignatura d'Història, llegeixen el llibre *Anna Frank, la seva vida* per estudiar la Segona Guerra Mundial.

La Montserrat ens explica que la majoria d'alumnes no tenen hàbit lector perquè, sovint, els han fet llegir llibres poc accessibles a les seves necessitats i capacitats lectores.

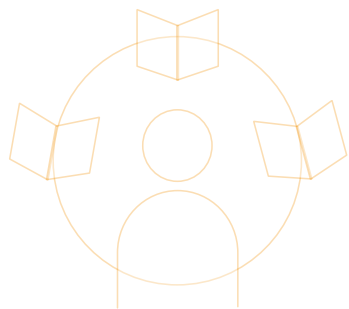
Recorda amb emoció que, el primer any del projecte, una alumna va plorar en acabar un llibre i va dir que, per primera vegada, havia entès la història i havia gaudit llegint..

A l'**Escola Matilde Orduña**, d'Esplugues de Llobregat, han renovat el pla lector del centre amb una programació anual vinculada a la lectura. Una de les novetats és la incorporació de les tertúlies literàries dialògiques amb llibres de Lectura Fàcil.

Aquest projecte està dissenyat perquè hi pugui participar tot l'alumnat, sobretot dels cicles mitjà i superior. S'han seleccionat llibres de Lectura Fàcil perquè l'alumnat nouvingut pugui gaudir de la lectura amb el suport de la mestra de l'aula d'acollida.

L'objectiu és fomentar la lectura i promoure la literatura de qualitat amb clàssics en llengua catalana.

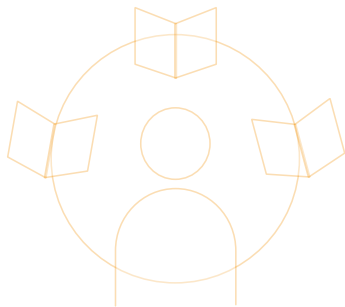

Els debats i les tertúlies es fan en català per fomentar l'aprenentatge de la llengua, i sempre es vinculen amb experiències i emocions personals de l'alumnat. Tal com ens diuen: «La lectura va molt més enllà d'un llibre».

La iniciativa va sorgir després d'una formació interna del centre en què els docents van conèixer els llibres de Lectura Fàcil. Van revisar el catàleg LF i van seleccionar els títols per a la biblioteca escolar tenint en compte les necessitats i els gustos de l'alumnat.

La dinàmica de les tertúlies literàries dialògiques consisteix a llegir cada setmana un nombre determinat de pàgines del llibre, a casa. A la sessió a l'aula, cada alumne llegeix en veu alta unes línies que ha escollit i explica per què les ha triat. Aquest procés continua fins a acabar l'obra i començar-ne una nova.

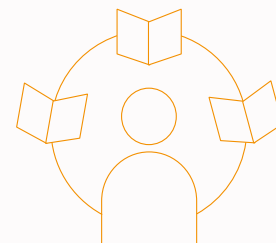
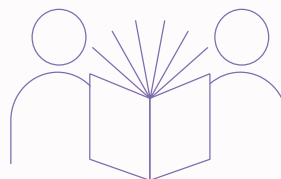
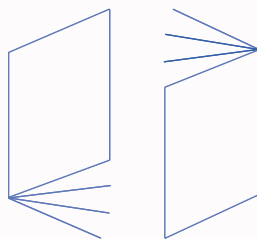
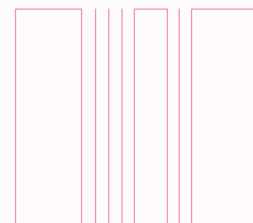
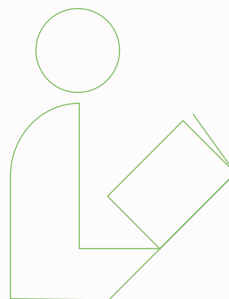
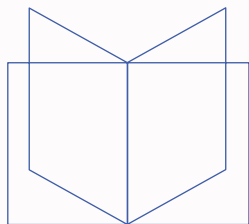
L'activitat es basa en el principi de diàleg igualitari. La persona que coordina la tertúlia dona el torn de paraula per promoure una participació equilibrada. Això fa que cada alumne se senti respectat i motivat per preparar bé les seves intervencions per a la següent sessió, ja que sap que seran ben escoltades.

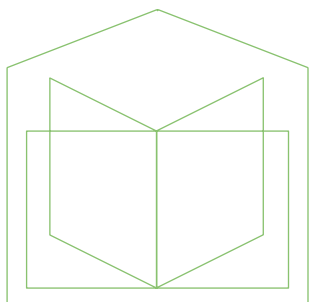

Com hem vist al llarg del manual, els clubs de Lectura Fàcil són espais valuosos per millorar la comprensió lectora, afavorir la inclusió social i promoure l'autonomia personal.

A Catalunya ja funcionen uns 250 clubs de Lectura Fàcil, que són un exemple viu de com la lectura pot esdevenir una eina de participació i cohesió social.

Ens agradaria molt conèixer les vostres iniciatives.
Si creeu un club de Lectura Fàcil, us animem a fer-nos-ho saber.
Així el podrem incorporar al Mapa de la Lectura Fàcil i ajudar a donar visibilitat a la feina que esteu fent.

Més informació:

biblioteques.gencat.cat

icec.gencat.cat

www.lecturafacil.net

www.dincat.cat

